

at de lokale Haandværkerforeninger forhindrer, at der vælges Arbejdere ind i disse Kommissioner, og at der ikke fra Fællesrepræsentationen gøres noget for at give de paagældende lokale Haandværkerforeninger et andet Syn paa Tingene, og det er jo dette, der bl. a. er medvirkende til, at der i Lovforslaget fastsættes Bestemmelser om, at der ogsaa skal vælges Arbejdere ind i Svendeprøvekommissionerne. For øvrigt er hele Forslaget jo saa nær knyttet dels til de bestaaende Regler og dels til de teoretiske Synspunkter, som Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk har, at jeg maa mene, at det vil være muligt at opnaa Enighed paa dette Omraade.

Det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen har talt om Fabriktilsynet. Det er sagt ofte, og det kan gentages her, at Fabriktilsynet har intet med Lærlingeloven at gøre. Fabriktilsynet har ganske vist med Virksomheder at gøre, hvori der uddannes Lærlinge, men med Lærlingeloven som saadan har det intet som helst at gøre. Men hvis det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen mener, at det vilde være heldigt at faa Fabriktilsynet til ogsaa at tage sig af denne Lov, saa har vi fra vor Side intet derimod; vi kunde godt gaa ind paa den Tanke, at Fabriktilsynet ogsaa fik Tilsynsmyndighed med Hensyn til Lærlingeloven. Men der foreligger jo ikke noget Forslag herom fra det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen.

Til Slut har jeg blot et Par Bemærkninger om Gartnerne. Ordet „Gartnere“ er udtaget af Lovforslagets § 1, men Begrundelsen herfor er højst forskellig fra de forskellige Partiers Side. Det konservative Folkeparti ønsker overhovedet ikke at faa Gartnerne med under Loven, det radikale Venstre mener, at man hellere maa løse dette Spørgsmaal ved en særlig Lov, og vi fra vor Side er kun gaaet med til at tage Gartnerne ud af denne Lov, fordi der ikke kunde opnaas Flertal for at lade dem blive staaende. Jeg vil mene, at før eller senere bliver man nødt til at løse dette Spørgsmaal, thi det er ikke løst ved Loven om Husbond og Medhjælper, der kun angaar de rent retslige Forhold mellem de to Parter, og som ikke har den mindste Smule at gøre med den Lærlinguddannelse, som jo maa være det afgørende ogsaa i Gartnerfaget. Det er muligt, at der maa drages en vis Grænse imellem de mere erhvervsmæssigt drevne Gartnerier og de Gartnerier, der ikke har en saa erhvervsmæssig Karakter. Men vi fra vor Side finder det, som sagt, rimeligt at tage Gartnerne med, og naar vi ikke har

holdt fast ved det, skyldes det udelukkende det Forhold, jeg her har nævnt.

J. C. A. Larsen: Den højtærede Socialminister sluttede sine Udtalelser med at sige, at han ikke vilde øge Modsætningen, og det var jo en meget udmærket og en meget god Udtalelse. Jeg vil dog have Lov til at sige til den højtærede Minister, at naar han stadigvæk benyttede Ordet Udnyttelse, saa vil det let kunne øge Modsætningen. Der er ikke mere noget, der hedder Udnyttelse overfor Lærlingene i Haandværksfagene herhjemme. Der er truffet saadanne Bestemmelser, og Forholdene er af en saadan Beskaffenhed, at jeg bestemt vil hævde, at der ikke mere finder nogen Udnyttelse Sted. Maa jeg saa have Lov til at give den højtærede Minister min fulde Tilslutning til de øvrige Udtalelser, han kom med. Den højtærede Minister sagde saa sandt og saa rigtigt, at medens Lærlingene i andre store Industrilande ikke kunde faa den Værksteduddannelse, de skulde have, men maatte have deres Uddannelse paa Fagskolerne, saa havde man herhjemme de smaa Haandværkere, hvor Lærlingen kunde faa den haandværksmæssige Uddannelse, der er til saa stor Nytte, og som ogsaa har gavnet vort Haandværk og Industri gennem saa mange Aar. Men saa maa man heller ikke fra Lovgivningsmagtens Side stille saadanne Krav overfor det lille Haandværk, at det ikke kan holde Lærlinge. Det vil jeg gerne slaa saa fast, som det kan slaas fast her.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, som vilde understrege, at det var mig, der havde foreslaaet dette med Lærlingenævnen, og endte saa kønt og lyrisk med at sige, at det var mit eget Barn, jeg vilde komme til at møde til næste Aar, og det sikkert vilde være med tungt Hjerte, jeg i Dag stemte imod det. Ja, det er det, jeg siger til det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, saa klart, som jeg kan sige det, at det gør mig ondt, at jeg ikke i Dag kan komme til at stemme for en Ordning med Lærlingenævnen; men maa jeg saa yderligere sige til det ærede Medlem, som vel dog i nogen Grad har fulgt Udvalgets Arbejde, at det ærede Medlem jo vil vide, at lige fra den første Dag, da jeg skitserede dette, slog jeg fast, at for at gaa med til en saadan Ordning maatte jeg forbeholde mig, at man tog alt, hvad der hed Tilsynsbestemmelser ud, og at man gik ind paa Ændringer af